

PÖYTÄKIRJA

RAKETTI-hankkeen ohjausryhmän kokous 13.6.2011

Aika:	Maanantai 13.6.2011 klo 12–16
Paikka:	OKM, kokoushuone Kalevala, os. Meritullinkatu 10, Helsinki
Osallistujat:	Hannu Sirén, OKM, puheenjohtaja Ilmari Hyvönen, OKM (saapui klo 13) Ari Ilkka, Jyväskylän ammattikorkeakoulu Matti Jakobsson, Vaasan yliopisto Harriet Kurtén, Åbo Akademi Klaus Lindberg, CSC Mikko Markkola, Tampereen yliopisto Jouko Paaso, Oulun seudun ammattikorkeakoulu Tuulikki Paturi, HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu Mirja Pöhö, Hämeen ammattikorkeakoulu (saapui klo 12.15) Ilkka Siissalo, Helsingin yliopisto (lähti klo 15.20) Markku Suvanen, OKM Pekka Linna, CSC, asiantuntijana Tuija Raaska, CSC, ohjausryhmän sihteeri Ahti Planman, CSC, asiantuntijana Tiina Salminen, OKM, asiantuntijana Hanna-Mari Puuska, CSC, ohjausryhmän sihteeri (Pekka Linnan sijaisena)
Vierailijat	Sami Hautakangas, Tampereen yliopisto (paikalla klo 12.45–13.30) Tommi Kangasaho, DIAK (klo 14.20–15.10) Tomi Mäkelä, Helsingin yliopisto (klo 13.20–14.20) Kaisu-Maria Piironen, OKM (klo 15.25–16.10)

1 Kokouksen järjestäytyminen (12:00–12:10)

1.1 Kokouksen avaus, läsnäolijoiden toteaminen ja työjärjestyksen hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.00. Todettiin läsnäolijat ja hyväksyttiin työjärjestys.

1.2 Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Edellisen kokouksen 23.2.2011 pöytäkirja oli verkossa luettavana:

http://raketti.csc.fi/ohjaus/poytakirjat/RAKETTI-OR_poytakirja_23022011

Ohjausryhmä hyväksyi pöytäkirjan. Ohjausryhmä sopi työjärjestykseksi, että kunkin kohdan käsittelyn yhteydessä keskustellaan päivitettävään perussettiin (PPS) tarvittavista muutoksista.

2 Yleiset asiat (12:10–12:45)

2.1 OKM:n ajankohtaiset asiat

Puheenjohtaja Hannu Sirén kertoi OKM:n ajankohtaisista asioista, joilla saattaa olla vaikutuksia hankkeeseen

- hallitusneuvottelut kesken, avoinna paljon asioita
- tietohallintolaki (Laki julkisen hallinnon tietohallinnon ohjauksesta) on hyväksytty eduskunnassa ja se astuu voimaan syyskuun 2011 alusta
<http://www.eduskunta.fi/triphome/bin/vex3000.sh?TUNNISTE=HE+246/2010>
- ammattikorkeakoulu- ja taideyliopistouudistukset ovat olleet esillä hallitusneuvotteluissa

RAKETTI

2.2 Hankkeen taloustilanne

Klaus Lindberg esitteli hankkeen taloustilanteen. Arvio koko vuoden 2011 taloustilanteesta on tehty neljän ensimmäisen kuukauden menojen perusteella. Budjetti alittunee mm. koska pätevien työntekijöiden rekrytointi on ollut vaikeaa. Todettiin, että budjetissa on tilaa, jos erityisiä tarpeita ilmenee.

2.3 Hankkeen ohjausryhmien tilanteista ja toimikausista

Hankkeen edetessä on nähty tarpeelliseksi päivittää hankeorganisointia. Tuija Raaska esitteli eri osahankkeiden ohjausryhmien tilanteita ohjausryhmän päätöksenteon pohjaksi.

KOKOA-koordinaatioryhmää perustettaessa siihen kutsuttiin jäseniksi eri osahankkeiden puheenjohtajat takaamaan osahankkeiden välistä tiedonvälitystä. Ohjausryhmä päätti, että XDW-osahankkeen ja KA-pilotin päättymisestä huolimatta XDW-osahankkeen puheenjohtaja Kari Välimäki ja KA-pilotin ohjausryhmän puheenjohtaja Jaakko Riihimaa kutsutaan jatkamaan KOKOA-koordinaatioryhmässä.

Ohjausryhmä keskusteli keväällä ensimmäistä kertaa kokoontuneen Pelisääntö-ryhmän toimikaudesta. Osahankkeissa on isoja odotuksia Pelisääntö-ryhmän työlle, toisaalta paljon on jo valmiina viime syksyn OPI-Pelisääntö-ryhmän työn pohjalta. Ohjausryhmä päätti, että Pelisääntö-ryhmän tulee antaa toimeksiannon mukainen ehdotuksensa vuoden 2011 loppuun mennessä. Jatkosta päätetään sen jälkeen.

JURE-projektin työ on edennyt ripeästi ja JURE II työryhmän ehdotus kansallisen julkaisurekisterin toteuttamisesta on esitelty ja jätetty OKM:lle. TUTKI-osahankkeessa on lähes valmiina tutkimuksen toiminta-arkkitehtuuria korkeakoulujen välisellä tasolla tarkasteleva raportti, jossa on tunnistettu kehittämiskohteita. Näistä on seurannut, että työkohteet TUTKI- ja JURE-ohjausryhmässä ovat lähentyneet toisiaan ja toisaalta mukaan on tullut asioita, jotka eivät kuulu kumpaankaan (esim. Julkaisuforum).

Ohjausryhmä päätti, että nykyisen TUTKI-osahankkeen ohjausryhmän toimikausi päätetään elokuun tulosseminaariin, jossa esitellään saavutetut tulokset ja tunnistetut kehittämiskohteet. Ohjausryhmä antoi CSC:lle tehtäväksi valmistella syksyn ensimmäiseen kokoukseen esityksen tarkennetusta kehittämiskohdekokonaisuudesta ja sen pohjalta uudesta organisoinnista, jossa huomioidaan myös mm. Julkaisu-forum -hanke.

3 OPI-osahanke (12:45 – 13:55)

3.1 Korkeakoulujen opiskelun ja opetuksen tukipalvelujen kokonaisarkkitehtuuriluonnos valmistunut

Sami Hautakangas ja Pekka Linna esittelivät OPI:n Arkkitehtuurileirin tuloksia. Luonnos Korkeakoulujen opiskelun ja opetuksen tukipalveluiden kokonaisarkkitehtuuriksi (ARKKI) on valmistunut ja löytyy verkosta <https://confluence.csc.fi/display/OPI/Arkki>.

Ohjausryhmä keskusteli tuloksista ja ehdotetusta etenemismallista. OPI-osahanke ehdottaa RAKETTI-hankkeelle sitoutumista laadittuun arkkitehtuuriin. Korkeakoulujen sitoutuminen tapahtuu myöhemmin. Toisaalta korkeakouluista jotkut jo käyttävät tätä projekteissaan, mutta kansallisen tason sitoutumista ei vielä ole. Ohjausryhmän näki, että arkkitehtuurin ytimenä on standardien ylläpito ja kehittäminen, ja standardinmukaisuuden säilyttäminen. Myös integraatioalustan ylläpitäjän osaaminen ja mandaatti koettiin ratkaisevaksi onnistumiselle. Näihin täytyisi löytyä yhteisiä voimavaroja.

3.2 Tietoon perustuvaa tukea opiskelijan opintopolulle -kehitysprojektin tilanne

Pekka Linna ja Sami Hautakangas esittelivät Korkeakoulujen opiskelun ja opetuksen tukipalveluiden kokonaisarkkitehtuuriluonnosta toteuttavan kehitysprojektin "Tietoon perustuvaa tukea opiskelijan opintopolulle" TIPTOP tilanteen. TIPTOP-kehitysprojektista on tarkempaa tietoa verkkosivulla <https://confluence.csc.fi/display/OPI/TIPTOP->

Ohjausryhmä keskusteli projektisuunnitelmasta. Ohjausryhmä piti varattua henkilöresurssointia tavoitteisiin verrattuna niukkana ja pyysi kiinnittämään siihen huomiota, jotta haastava asia ei kaadu aliresurssointiin. Nähtiin, että joillekin korkeakouluille, jotka eivät itse osallistu, voi olla vaikeaa jäädä odottamaan tuloksia ja saattaa syntyä kehitysprojekteja, joissa ei tehdä arkkitehtuurin mukaista työtä. Tästä syystä viestintään etenemisestä pitää kiinnittää erityistä huomiota ja jakaa tietoa esim. IT-johtajien verkostojen kautta.

3.3 OPI-ohjausryhmän esitys RAKETTI-ohjausryhmälle

OPI-ohjausryhmä esitti RAKETTI-ohjausryhmälle, että

RAKETTI

- o RAKETTI-hankkeessa sitoudutaan OPI-hankkeessa valmistettavaan järjestelmäarkkitehtuuriin sekä XDW-käsitelmalliin; sekä tämän mukaisesti
 - korkeakoulujen molempien sektoreiden rehtorineuvostoille ja tietohallintoverkostoille lähetetään ohjausryhmän kirje, jossa tämä asia todetaan
 - tätä järjestelmäarkkitehtuuria ja siihen kuuluvaa XDW-käsitelmallia noudatetaan ja kehitetään edelleen RAKETTI-hankkeen puitteissa toteutettavissa kehitysprojekteissa
- o RAKETTI-hankkeessa sitoudutaan OPI-osahankkeessa järjestelmäarkkitehtuurille valmisteltuun toteuttamisaikatauluun; sekä tämän mukaisesti
 - osana RAKETTI-hanketta ja KOKOA-osahankkeen toimenpiteiden toteuttamista kehitetään kokonaisarkkitehtuurityötä tukevaa verkkoviestintää siten, että
 - korkeakoulujen tietojärjestelmäkehitystä ohjaavat määrittelyt esitetään yhdessä paikassa kootusti; sekä
 - kaikki korkeakoulut tuovat esille opiskeluun, opetukseen ja näitä tukevaan hallintoon liittyvien tietojärjestelmien kehitystarpeet ja käynnissä olevat hankkeet yhdessä paikassa kootusti
 - soveltuvaa integraatioalustaa koskevat selvitystyöt tehdään osana RAKETTI-hanketta vuonna 2011 INTEGRAATIO-nimisenä kehitysprojektina (OPI)
 - osana RAKETTI-hanketta tehdään vuonna 2011 myös järjestelmäpalvelujen vaatimusmäärittelyt ja organisoidaan palveluiden toteuttamista varten korkeakoulujen yhteistyötä (OPI organisoii; AAPA, FUCIO)
- o RAKETTI-OPI:n koordinaatioresurssit nostetaan kolmeen henkilötyövuoteen, jotta osahanke pystyy huolehtimaan kansallisten toteutusvaiheeseen siirtyvien kehitysprojektien yhteensovittamisesta
 - Toteutukseen etenevät kehitysprojektit tuovat erityisesti käsitelmallin täydennys- ja muutostarpeet esille ja niihin on pystyttävä vastaamaan sekä nopeasti että kokonaisnäkemyksen säilyttäen yleistä XDW-mallin ylläpitoprosessia täydentäen
 - Kyseessä ovat OPI:n piirissä olevat yhteiset ja korkeakoulujen omat kehitysprojektit sekä SAden hankekokonaisuuteen kuuluvat kehitysprojektit ml. KSHJ

Ohjausryhmä päätti sitoutua ehdotuksiin. Sovittiin, että korkeakoulujen IT-johtajat tulee pitää ajan tasalla hankkeen etenemisestä.

4 JURE-projekti ja TUTKI toiminta-arkkitehtuurityö (13:55–14:20)

4.1 JURE II -työryhmän ehdotus

JUREn ohjausryhmän puheenjohtaja Tomi Mäkelä esitteli JURE-projektin tilannetta. JURE II -työryhmä oli laatinut ehdotuksen kansallisesta julkaisutietojärjestelmästä, sen organisoinnista, ohjausmallista ja kustannusarviosta. Työryhmän raportti oli luettavana verkossa osoitteesta <http://raketti.csc.fi/jure/tyoryhmat/JURE-II-raportti>

Esitys on jätetty OKM:lle, joka käsittelee asiaa parhaillaan. Tavoitteena on, että esitys tulee elokuussa lausuntokierrokselle korkeakouluille.

Ohjausryhmä keskusteli tutkijoiden motivaatiosta viedä tietoa järjestelmään. Heräsi kysymys, miten muutakin kuin julkaisuihin liittyvää tietoa tuodaan tähän. Esityksessä mukana ollut kytkentä korkeakoulujen henkilöstöjärjestelmiin tutkijoiden tunnistamiseksi koettiin haastavaksi, samoin historiatiedon tuominen järjestelmään.

Ohjausryhmä merkitsi JURE-projektin tilanteen tilanteen tiedoksi.

4.2 TUTKI-ohjausryhmän toiminta-arkkitehtuurityön vaihe tiedoksi

Ohjausryhmälle oli kokouspostin mukana jaettu tiedoksi tämän hetkinen versio tutkimuksen toiminta-arkkitehtuurista korkeakoulujen yhteisellä tasolla. Raporttia on käsitelty myös KOKOA-koordinaatioryhmässä ja muutamat ohjausryhmän jäsenet ovat kommentoineet sitä. Tavoitteena on saattaa se valmiiksi elokuun tulosseminaariin mennessä.

Ohjausryhmä merkitsi raportin tämän hetkisen version tiedoksi.

Kahvitauko 14:20–14:35

5 KOKOA-osahanke (14:35–15:10)

5.1 KOKOA-koordinaatioryhmän toiminta ja syksyn suunnitelma

Ilmari Hyvönen esitteli ryhmän toimintaa. Hän ehdotti, että jatkossa KOKOA-toiminnasta ei käytettäisi nimeä osahanke, vaan puhuttaisiin koordinoivasta toiminnasta. Hän totesi myös, että työ keväällä työ on ollut hidasta johtuen osin koordinaattorirekrytoinnin viivästyemisestä, mutta siihen etsitään edelleen ratkaisua.

Ohjausryhmä keskusteli KOKOA-toiminnan merkityksestä pidemmällä aika välillä. Todettiin, että koko korkeakoululaitoksen kattavaa arkkitehtuurikoordinaatio tarvitaan jatkossakin, hankekauden jälkeenkin. Työn tunnettuutta lisää mm. se, että tuotetut materiaalit tulevat osaksi julkisen hallinnon uutta yhteentoimivuus-portaalia www.yhteentoimivuu.fi. Yhteentoimivuu.fi kokoaa julkisen hallinnon yhteentoimivuutta edistävää suunnittelutietoa ja mahdollistaa suunnittelutiedon jakamisen ja uudelleenkäytön.

Ilmari Hyvönen kertoi, että Syksyn toimintasuunnitelmana on arkkitehtuuriperiaatteet-työpaja, koulutussuunnitelmaehdotuksen vieminen UNIFIn ja ARENEn käsiteltäviksi sekä hallintamallin laatiminen, joka toteutetaan Pelisääntö-ryhmässä.

Ohjausryhmä merkitsi asian tiedoksi.

5.2 Korkeakoulujen IT-kustannusten vertailu, vuoden 2010 kierroksen tulokset ja jatkokierrosten valmistelu

Osana KOKOA-toimintaa on koottu tietoja korkeakoulujen IT-järjestelmistä ja niiden kustannuksista (IT benchmarking -projekti). Ahti Planman kertoi, että tiedonkeruu on tehty ja vastauksia on saatu suurelta osin (n. 80 %) korkeakouluja – toivottavaa olisi ollut saada kaikilta korkeakouluilta ja siihen tullaan pyrkimään jatkossa, samoin kuin kerättävien tietojen vakiointiin. Järjestelmäkartta sinänsä on jo kiinnostava tulos, mutta varsinaiset vertailutiedot saadaan valmiiksi elokuun loppuun mennessä, osaan tietoja on tarvetta tehdä tarkennuksia. Ilkka Siissalo lisäsi, että kansainvälisiä yhteyksiä on solmittu vastaavan vertailun tekemiseksi myös kansainvälisellä tasolla ja kiinnostuneita korkeakouluja on löytynyt useita; asiaa työstetään eteenpäin EUNIS-kokouksessa tällä viikolla.

Ohjausryhmä päätti, että benchmarking-työtä voidaan vuonna 2012 rahoittaa RAKETTI-hankkeen budjetista (40 000 €), kuitenkin siten, että rahoitus kohdistetaan pysyvän toiminnan organisoimiseen ja hallintamallin luomiseen.

5.3 Ammattikorkeakoulujen KokonaisArkkitehtuurin TEknologiataso

Tommi Kangasaho DIAKista esitteli ammattikorkeakoulujen IT-johtajien verkoston AAPAn uutta hanketta, jossa selvitetään mahdollisuuksia toteuttaa ammattikorkeakouluille yhteisiä IT-palveluita. Hanke on asemoimassa itseään kokonaisarkkitehtuurikehykseen ja toteaa, että kokonaisarkkitehtuurinäkökulmasta hankkeessa työstetään ammattikorkeakoulujen yhteistä teknologia-arkkitehtuuria. Tästä syystä hanke saanee nimekseen KATE (KokonaisArkkitehtuurin TEknologiataso). Tavoitteena on siirtää ammattikorkeakoulujen IT-toiminnan fokusta perustietotekniikasta korkeakoulun toiminnan tukeen. Tämä mahdollistuisi, kun löydettäisiin sellainen yhteistoimintamuoto, jossa perustietotekniikka voitaisiin hankkia/tuottaa samalla tavalla koko sektorille. Hankkeen I vaihe kestää syksyn 2011 ajan ja AAPA rahoittaa projektipäällikön keskuudestaan asiaa edistämään. Vuoden 2012 aikana on tarkoitus lähteä toteutusvaiheeseen. Asia on menossa ARENEn käsittelyyn. Ahti Planman kertoi, että yliopistojen IT-johtajien verkosto FUCIO seuraa hankkeen etenemistä mielenkiinnolla.

Ohjausryhmä piti hanketta kannatettavana ja merkitsi asian tiedoksi.

5.4. Uusista XDW-käsiteliversioista päättäminen

Klaus Lindberg esitteli asian. XDW-osahankkeen päättymisen jälkeen on tarpeen määritellä käsitelmallin hallintamalliin kuuluva käsitelmallin hyväksynnän ja mahdollisten reklamaatioiden käsittelyryhmä entisen XDW-ohjausryhmän korvaajaksi. CSC vastaa jatkossakin käytännön mallin muutostöistä aiemmin sovitusti

<http://raketti.csc.fi/xdw/kasitemalli/muutosprosessi>.

Ohjausryhmä päätti, että XDW-käsitelmalliin muutosten hyväksyminen hoidetaan jatkossa KOKOA-koordinaatioryhmässä.

6 Tietovarastojen kehittämishankkeet (15:10–15:50)

6.1 Viranomaistietovarasto-projekti

Ilmari Hyvösen esitteli valmistelemansa muistion viranomaistietovarastosta. Muistio oli lähetetty ohjausryhmälle kokouspostin mukana.

Ohjausryhmä käsitteli asian hyvin lyhyesti ajanpuutteen vuoksi ja merkitsi muistion tiedoksi.

6.2 Korkeakoulujen tiedonkeruun julkaiseminen (raportointiportaali)

XDW-osahankkeen ohessa ja samoilla tietovarastointiin hankituilla välineillä on tuotettu OKM:n käyttöön raportointiportaali.

Kaisu-Maria Piironen (OKM) esitteli tätä OKM:n ja Opetushallituksen yhteisen, koko koulutuskentän kattavan raportointiportaalin tilannetta. Portaali löytyy verkosta osoitteesta www.vipunen.csc.fi kesäkuun 2011 loppuun mennessä, ja vuoden 2011 loppuun mennessä tietosisältö laajenee.

Kokonaisuus tulee korvaamaan AMKOTA- ja KOTA online -palvelut.

Ohjausryhmä merkitsi asian tiedoksi.

7 Muut asiat

Päivitettävä perussetti (PPS)

Ohjausryhmä päätti, että jäsenet käyvät läpi hankkeen päivitettävän perussetin ja esittävät siihen täydennyksiä ja korjauksia tarvittaessa. Todettiin, että ainakin OPIn arkkitehtuuriperiaatteita pitäisi avata enemmän nyt, kun RAKETTI-ohjausryhmä on sitoutunut niihin.

Puheenjohtaja Hannu Sirén kertoi, että Ilmari Hyvönen jää hoitovapaalle vuoden loppuun saakka. Hänen sijaisuuttaan tulee hoitamaan OPIn osalta Antti Mäki CSC:ltä. Klaus Lindberg CSC:ltä hoitaa KOKOA-koordinaatioryhmän puheenjohtajan tehtävää syksyn 2011 ajan.

8 Tiedotusasiat

- RAKETTI-pelisääntöryhmä on kokoontunut kerran ja kokoontuu 14.6. seuraavan kerran
- RAKETTI-kalenteri, uutiskirje ja viestintäsuunnitelma ajantasaisina verkkosivuilla
- RAKETTI-tulosseminaari 31.8. Kansallismuseon auditoriossa

Ohjausryhmä merkitsi asiat tiedoksi.

9 Seuraavat kokoukset

Seuraava kokous pidetään maanantaina 12.9.2011 klo 12–16.

21.11.2011 pidettäväksi sovittu kokous siirtyy ja se pidetään torstaina 17.11.2011 klo 12–16.

Alustavat kokousajat vuodelle 2012 ovat:

- 7.2.2012 klo 12–16
- 5.6.2012 klo 12–16
- 11.9.2012 klo 12–16
- 20.11.2012 klo 12–16